

401/2246

התאחדות נולאי ישראל
הספרייה

בול זכין לヨוסף שפרינצק ז"ל, י"ד הכסת הראשונה

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

* בְּהַתָּאָחֶדֶת *

דושלים

באסיפה הכללית של חברי העמותה הירושלמית נבחר ועד חדש בראשות הבא: חיים בסטן, משה ברושטיין, ד"ר צ. שמעוני, מרדכי סונדק, ד"ר עמנואל כהן, איתן בר-ארז ואלבנסנדר אהרון. כנסיא כבוד לעמו: תה נבחר מר משה ויגוצקי ששימש במשר שניים יוז"ר העמותה.

בישיבת הוועד הראשונה נבחרו בעלי התקפידים: חיים בסטן – יוז"ר, ד"ר צ. שמעוני – סגן יוז"ר, מ. סונדק – מזכיר, ומ. ברושטיין – גזבר.

כאנ-טיפען

ב-11.5.86 התקיימו בבית העירייה בבריכת טקס בולאי מיוחד בעקבות הופעתם של אנדרטות חטיבת הנגב. השתתפו בלה, בין השאר – מנכ"ל משרד התשתיות מר אלסטר, ראש עיריית באר שבע אליהו נאוי, מפקדי חטיבת הנגב במלחמת השחרור ואורחים.

ראשון לציון

ערבי הפגישות במועדון העמותה הבולאית לראשונה לצוין שובו מיום ה' ליום ג' אחת לשבועיים.

בחודש Mai 2 הפגישות – 6-20 בחודש ביוני – 10 ו-24 בחודש; ביולי – 8 ו-22 בחודש.

המועדון פתוח בשעות 20.00-17.30 בראח' עולי הגדרון 22.

כח-התקפה

החו"ג הבולאי בפתח תקווה מקיים פגאי שוטיו בבית הסתדרות ברוח' הסתדרות בימים א' בשבועו משעה 17.30.

הוועד הפועל קיים בחודש אפריל שתי ישיבות. סוכם תקציב תערוכת "נתניה 86" בסך 180,000 ש"ח. נמסר ד"ר' היחידה לביקורת משרד התקשרות על הד"ח הכספי של הדוחות לשנת 84/85. כמו כן נמסר ד"ר' האגרר לשנת 85/86.

* * *

תערוכה בנייר-דוד

תכנית התערוכה הוגשה בקשה סיווע לאירגונה שהגיש החוג הבולאי מקיבוץ ניר-דוד והעבورو לעמותה חיפה בבקשת ליקחת חלקה בתערוכה המוצעת ולמנות מתאמים אחר מקום י'. מינס שחלה.

בדחה קורס מדריכים

הוועד הפועל שמע דיווחו של י. ברק על הכנות הקורס להכשרה מדריכי נוער בשיתוף עם משרד הדינוז. בשל בקשנות השתתפות מעטות הוחלט לדוחות את הקורס לחופשה הגדולה. ניתן יהיה לקולט בקורס עד 80 ילדים ואין טעם לארגנו בפחות מ-30. חברה לאספננים צעירים הודפסה בעזרת השירים הבולאי. (4000 מהן יופנו לבתי ספר ו-1000 לצורכי הפעילות של האתאחדות וחבריה). בתכנית: השתתפות הנוער בתערוכות הבינלאומיות בלוקסמבורג שויץ. הובעה דעה שיש להשתתף ופעילות על שיתוף עם העמותות ולhashlimים פרויקט שהוגש לקרן "דורון" לקבלת תמיכה. היוז"ר סיכם הדיון בהמלצתה להזדוק הקשר בفعاليות ועדות י. ברק נתקבש להביא הד"ח בכתב עם תכנית עבודה לעתיד.

קומיסר ב"שטווקהולמיה"

לאחר הבהיר על רקע ה시יה שנוהלה עם י. סלוצקי ב-4.3.86 במקומות ישיבת הוועד הפועל שלא קוינה מפהח חוסר "קוורום", סוכם לבטל ההחלטה להעביר את הב"ל מתפקיד הקומיסר לתערוכת "שטווקהולמיה '86" ולהרכיב צוות בהרכבת מרטין מרקו ואלי ובר שיעזרו לנ"ל בטיפול במוצאים שישלחו לתערוכה.

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly

● Israel Philatelic Federation

בטאון התאחדות בולי ישראלי

EDITOR : ARIE LYNN

REDACTION:

Dr. A. LEIBU, Dr. Z. SHIMONI, Y. TSACHOR

TEL-AVIV, P.O.B. 21224. 61-211

MAY - JUNE 1986

(5 - 6)

(200)

העורך: אריה לין

המערכת:

ד"ר א. ליבו, ד"ר צ. שמעוני, י. צחור

ת. ר. 21224, ת"א מיקוד: 61-211

אייר תשמ"ז

ב תוכן

2	בתאחדות
3	בעמותה לתולדות הדואר
4	חדשנות הבולאות בישראל
5	בול לחטיבת הנגב
6	מסגד אל-ג'азר
7	חותמות ישראל לזכר השואה
8-9	תערוכות
10	האוונטן בולים חסויים?
11	אולדנד מנפיקה בולי דואר
12-13	יודאיקה
14	אמה לזרוס וגורדי רוזניק
15	מכתבי חילילים מא"י
16	השובל הראשון
17	בספרות בולים
18-19	טיסותיו שלبريد
20	מכאן ומכאן .....
21	פרפראות ומכתבים
22-23	חדשנות באנגלית .....

בטאון התאחדות בולי ישראלי
ת. ר. 2896, תל-אביב

Fédération des Sociétés Philatéliques
Israéliennes
P.O.B. 2896 TEL-AVIV, ISRAEL

בטור אחד

בימים אלה נפתחה באלה"ב הגדולה בתערוכות הבולטים שהיו אירופום, הללו היא תערוכת "אמריפקס '86". ישראל מוצגת בתערוכה במשלחת מכובדת ובמספר ניכר של תצוגות. גם השירות הבולאי הישראלי משתתף ב"אמריפקס '86" ואין ספק שהארוע הוא גדול. לא יותר לנו, אלא לאחל הצלחה לכל המציגים ב"אמריפקס '86" במיוחד הישראלים.

בעמותה לתולדות הדואר

ב-9.4.86 התקיימה בתל-אביב האספה הדורשנית של העמותה לתולדות הדואר של א"י, בציון 8 שנים פועלות. (7 שנים להופעתה בתאון העמותה). לוועיד החדש נבחרו: ד"ר צ. שמעוני - יו"ר; הגס מינץ וברנרד גרויסר - סגן יו"ר; יעקב צחור - מזכיר; מרדכי סונדק - גזבר; עמנואל גלמן, יעקב שבתאי, אדי ליבו, ירמי יהו רמן - חברי; לוועידת ביקורת מרכז, איתמר קרפובסקי, עמי אלה שפירא ובלאו לב (יუץ); מערצת הבטאון; צ. שמעוני וע' גלמן (עורכים), מ. זילג, א. ליבו, י. רמן. בין החלטות האספה: חיזוק הקשרים עם העמותות בעולם העוסקות בתולדות הדואר של א"י, שיתוף פעולה של בטאים של העמותות הבנ"ל, חידוש פגישות והרצאות חודשיות.

חויבת מיזוחה ל- 7 שנים העמותה בימים אלה הופיעה חוותה מיזוחת של בטאן העמותה לתולדות הדואר לציון 7 שנים הופעת הבטאון. (מס' 25/26) בחוברת, בין השאר: מאמרים נרחבים על קשיי הדואר הלא רשומים בין ישראל וחיל' בתקופת מלחמת השחרור ועל ניתוק קשרי הדואר הרשומים בתום המנדט הבריטי.

מחווה למוסדות ההשכלה היהודיים

לויס גינזבורג, לברמן, פינקלשטיין וכחן. המוסד התפתחה למרכז של התנועה יהודית הקונסרבטיבית ולמוסד להשכלה יהודית, בעל שם בעולם. בנוסף למשבבו בניו יורק, מקיים המוסד שלוחות בירושלים. זאת בנוסף לאלה בקיימברידג' ובארגנטינה.

הבול השלישי בסידורה הוקדש ל"היברו יוניוון קולג'" – מכון למדעי היהדות והמכון הווותיק ביוטר ללימודים גבוהים ביהדות בעולם. בשנת 1975 יסד הרב יצחק וייז בסינסינטני, היברו יוניוון קולג', כבית-מדרשה לרבניים. בשנת 1922 ייסד הרב סטיפנס. וייז את המכון למדעי היהדות בניו יורק, במרכז ליהדות ליברטלי.

שני המוסדות אוחדו בשנת 1950. היום משתרע הקולג' על פני ארבעה קמפוסים: בניו יורק, לוס-אנג'לוס, סינסינטני וניו יורק. הקולג' הפך למרכז לימודים רב-תחומי המקייף בתיסיפר ללימודי יהדות, למוסיקה דתית, שרונות קהילתיים, חינוך, ארכיאולוגיה וכן ללימודי תואר שני ושלישי ליוחדים ולנוצרים המתעדמים לקריירות אקדמיות אוניברסיטאות וסמי-נרים. הקולג' מהווה היסוד האינטלקטואלי של היהדות הרפורמית ומוקור למנהיגות בארה"ב ובעולם.

בשנת 1970 נחנכה תוכנית "שנת לימודיים בישראל". לכל תלמידי שנה ראשונה בלימודי רבנות וחינוך יהודי בצפונ אמריקה. במסגרת תוכנית זו מתו-קיימים לימודיים מרווחים בעברית, תנ"ר, ספרות יהודית, תולדות התפילה וארכיאו-לוגיה מקרית. התוכנית הישראלית למדרי מוסמך ישראליים לשרת כרבנים.

ב4 במאי הופיעה סידרת בול ישראל מיוחדת, שהוקדשה לשולשה מוסדות השבח לה יהודים בארה"ב, כשבמקביל הופיעו הבולים בצורת גיליון-מצורפת לכבוד התעת' רוכחה העולמית בשיקAGO "אמריפקס '86". הבולים הוקדשו ל"היברו יוניוון קולג'", בית המדרש לרבניים של התנועה הקונסר-טיבית וה"ישיבה יוניברסיטי" בניו-יורק. "רישיבה יוניברסיטי" הינו מוסד להשכלה גבוהה ביהדות, הדוג במקורן שmorphosת הציוויליזציה העכשווית – אמנות, ליבר-ליות ומדע – איננה מנוגדת למסורת עתיקת-זמנין של תורת היהדות וחוקוי. עקרון זה בא גם לביטוי בתכניות הלימודים בפקולטות שונות של האוניברסיטה. אחת ממטרות האוניברסיטה היא לשרת את הקהילות באשר הן על ידי הכשרת מומחים בשטחים שונים לשרות קהילתית. יסודות ה"ישיבה יוניברסיטי" מוקром בישיבת "עץ חיים" שנסודה בניו-יורק בשנת 1886.

בשנת 1915 התקם המוסד עם הסמינר התיאולוגי שנוסף על ידי הרב יצחק אלחנן. המוסד התפתח במיוחד תחת מנהיגותו של ד"ר ברנרד רול (לבבדי הופיע עתה בול בארה"ב) שהיה נשיאו מ-1915 עד מותו ב-1940. המוסד הגיע למעמד של אוניברסיטה ב-1945. בישראל יש שלוחה של ה"ישיבה יוניברסיטי" שהוקמה ב-1977 בשם "מכון גROS" בגבעת מרדכי בירושלים.

הבול שהוקדש לבית-המדרשה לרבניים בארה"ב מצין מלאות מאה שנה להיווסדו. המוסד נוסד במקורו לשם הכשרת רבנים לקהילות הנאמנות למסורת היהודית, תוך פתיחות לצרכים של החברה המודרנית. בהנהגת המוסד אישים כמו סלomon שטער,

בול לאנדראטת חטיבת הנגב

לצומח בנגב שתוכנן בידי אברהם קרוזן זיל, אביו של האדריכל. הבול עוצב בידי רפי דיאגי והודפס בדפוס לון אפטיין. הוא רב גוני הודפס בשיטת פוטוליטו.

פרס הוורי לדוד פסח

דוד פסח, צייר וΖ�לטם היישראלי מקיים מעברות, דורג במקומות הראשונים על בול שצייר בישראל לבובוד אולימפיאדת לוסאנג'לס שנערכה ב- 1984. דוד פסח צייר את הבול היישראלי לאולימפיאדה וכן גilioון החיבורן הבול את הבול ללא שובל. עיתון היהודי שערק את התחרות, דירג את הבול האשראי של מקום הראשון בזכות הרעיון המקורי. הבול מראה, כוכור, דירוג מנחים בתחרויות כשבמשבצת מס' 1 יונת השлом (!).

תיקון והשלמה

מושימת בעלי שקל ובולים בעלי ערך שפורים מה בחוברת 3-4, נשפטו מושם של המחבר מר קלמן בר-איילן וומו הסליחה. לשימה נostonו שני תאריכים בבול ללא ערך: 16.3.86; 30.12.85. בול 10 אג' (שקלים) קיים גם עם דבק יrok. בול 30 ש' שבעת המיניות, עם שני פסי זהרון, קיים גם דבק לבן. 1.20 שקל קיים גם ללא "מכבב". לדברי מר א. רביבווצ' קיימים בס"ה 162 פריטים.

The Negev Brigade Memorial which overlooks the capital of the Negev – Beer-Sheva – commemorates the deeds of the Palmach's "Negev Brigade" in 1948. From a distance, it looks like a tiny Negev settlement standing out in the bare desert.

The monument, made of rough grey concrete, blends successfully into its surroundings. Its walls are inscribed with excerpts from the Brigade's diary, which is kept at Brigade H.Q. and items of poetry and prose especially composed by Chaim Guri and Natan Shacham.

In the centre of the monument is the memorial dome where the names of the Brigade's fallen are recorded, and there is a bowl for the Memorial Light.

ב- 4 במאי השנה הופיעה אנדראטת "הנגב" בבול זכרון לחיל מערות ישראל. האנדראטת ניצבת מצפון לבארשבע וධיא מורכבה מבנים ועצמים שונים

המשתרעים על פני שטח של 100 מ'ר. מתכנן ומעצב האנדראטת, האדריכל והפסל דני קרוזן, ביקש לא רק להקים גלעד לנופלים אלא לתאר את סיפור חטיבת הנגב ושבוי הנגב הנוצר ולהנציח את פעולם. אפשר למצאו בה מבנה דמוי מגדל מים נקוב פגאים (המשמש גם לתצפית), מבנה המזכיר אהל פלמ"ח, מבנה דמוי מישלט חrosis בחפיריות קשר, בונקר, קורומים, באර, עצי שיטים (צאלים) ומבנה דמוי נחש מרוץ' וUMBOT המסלול את צבא הפולש המובס. הדוצר ביחס להקים אנדראטת שלא תהה סתם אלא "AIRPORT בשיח" שיתוף את המבקרים בו.

האנדרטת מורכבת איפוא, מפורמות פיסוליות שאפשר לטפס עליה ולנווע בתוכן. בכתליהם של המבנים מוטבעים פרקים מימון המערכת כפי שנכתבו במתהזהטיבה בעיצום של הקרבנות ודברי שירה ופראוชา שהוברו במיוחד בשיל האנדראטה בידי חיים גורי ונתן שחם. במרכז האנדראטת – בירת הזיכרון בה חוקים שמות חלי חטיבת "הנגב". יש בה בזיק להדלקת נר תמיד ובכותרת המורה נחרת הפסוק: "עובד אורח! אתה בא בשער מקדש של אבותינו לארץ הנגב". ממרומי מגדל התצפית המתנשא לגובה 49 מ', צפיתה נאה על אייזור בקעת בארשבע והעיר בראשבע. סביב האנדראטת נתעה הקק"ל על פני כ- 300 دونם גן ובו צמחים ועצים האופייניים

לוח ההנפקות ב- 1986/87

4.5.86 - יומם הזכרון לחילוי צה"ל; בול עיד אל פיטר; 3 בולי מוסדות להשכלה גבוהה בארץ"ב וגולין זכרון לאמיריקס ".⁸⁶

יולי 86 - יוסף שפרינצק; קבר הנביא סבלאן – חג הדורותים; המאבק בגזענות; יובל נמל התעופה ע"ש בריגוריון.

ספטמבר 86 – תערוכת בולים לאומית "נתניה 86" – גליון מזכרת.

נובמבר 86 – 100 שנה להולדת דוד בן גוריון, בול הוברמן ובול טוסקניני ליבול התזמורת הפילהרמנית. יובל השרות המטאורולוגי ובול זכרון לעיר נצרת.

פברואר 1987 – 3 בולים לצוין ייצוא טכני,elogies מתחכמתו; ארבעה בולי קופות מן המקרא – סידרה שנייה.*

מן השירות הבولي נמסר כי במדינת הצורן יופיעו בולי עתודה ובולים מן המניין.

צמדת:
דואר עברית
עם הניקוב
הנדיר של
10 x 10
במכירה
פומבית
של חברה
ד"ר אלר.
הצמודת
נכראה
בסכום הלא
מובטל של
אלף \$.
22.5

חותמת סגולה

במעט בפעם ראשונה בתולדות הבולאות הישראלית שהדואר משמש בדיון סגולה בסגניפי דואר מיוחדים.

בתערוכת הבולים הענوانה ב- "אליאנס פרנסז" בירשלים השתמשו, מטעם מה, בדיון סגולה והחותמות בדברי הדואר שיצאו משם זה כМОון סגולות זהה חידוש אצלנו.

דוגמה אחרת של חותמות סגולות הייתה בשעטו בקוניטרה שבגולם, בפתחות טנייה דואר מיוחד אחראי מלחמת שתי הימים.

مسجد אל ג'אזר בבולי ישראל

בול זיכרון ישראלי חדש הוקדש לחג איד אל פיטר המוסלמי המਸמל את הפסיקת החום של חודש ראמאדן. הבול, פרי מכחול של אסף ברג מירושלים, מראה את מסגד אל ג'אזר בעכו. חזית המסגד, הכיפה הגדולה וצריח המזוזין נראים בבול ואילו בשובל נושאו: "חג הפסקת החום" בעברית וערבית ולטינית. משום מה הודפס שם החג "איד אל פיטר" באותיות לטיניות בעוד שבעברית כתוב משמעו של החג: "חג הפסקת החום" (?). ערכו הנקוב של הבול – 30 אגורות והוא יופיע בחודש מאי.

مسجد "אל ג'אזר", הגדול והיפה שבמסגדים העותמאניים בארץ, תוכנן ובננה בשנת 1781 בפיקוחו האישי של מושל מחוז צידון ג'אזר פאה, שעשה אתacco לעיר בירתו. מקובל בתורתה באוטה תקופה, יוצר חללו של אולם התפילה מעין קויה שכיפה עגולה משתפת וירודת במינו. בתוך המסגד פרושה עורצת הנשים בוגליה, מוגנת סביבה בשלושה קירות, בעוד שהקיר הרבילי, הפונה לדרום מצין את כיוון התפילה ושומר לעשירים. סמור לאולם התפילה חדר הקבורה של אחמד אל ג'אזר ובנו סולימאן. ברכבת-טהרה מגאר לפת בשיש בנוייה במרכז החצר בתוך ביתן מקורה. ביתן בעל סייגון דומה ובו ברז מים לעוברים ושבים ברחווב בניין בצדדים לקיר החיצוני של החצר. יופיו וייחודה של המסגד נובעים מן העושר של עיטוריו.

חותמות ישראל לזכר השואה

מאת: אריה לוין

בנושא זה הוטבעה רק ב-1951. החותמות נחלקו לקבוצות אלה:

- א - חותמות זכרון
- ב - חותמות תעモלה
- ג - חותמות במכונת ביול פרטיות
- ד - חותמת בסניף הדואר במשפט אייכמן.

חלק מן החותמות הוטבע בבתי דואר קב"ע, אחדות בנקודות דואר, חלק במכונות החtiny מה אוטומטיות ומוכנות ביול פרטיות. לגבי האחרוניות אין לנו ביקורת של תאריכי הטעינה הראשוניות, או שבויים בוגרים לא מיקומם. כלילית ידוע בראשות הזכרון של "יד ושם" קיימת מכונת ביול כב"ל וכל דואר היוצא ממש מוחתר בחותמת ביול אדומה הקשורה בנוסחא, כנ"ל היה במשדרי השילומים מגמרניה, בראשית פעולתו של המשדר.

בבולאות העולם והיהודית בפרט, תופסת השואה הנוראה של מלחתת העולם השנייה, מקום ברחב. לפחותנו, אין כמעט עירוכת בולים שללו בה אוסף גושאי הקשור בשואה.

בנושא כמה פרקים, כמו בולים וחומר דו-לאומי מתkopfat השואה (זה הפרק הנדרי ביותר); בולים וחותמות שהופיעו במדיניות השונות לזכר השואה; ולש הנוהגים להפריד ואוספים בנפרד כל חומר בולאי בנושא השואה שהופיע במדינת ישראל. בפרק זהה בתחום ונסקור כאן רשימה של חותמות זכרון יישראליות שהופיעו במשך שנות קיומה של מדינת ישראל בנושא "השואה והגבורה".

ברשימה חותמות זכרון וחותמות תעומלה מן הסוג המופיעות במכונות מיון אוטומטיות במקביל בכמה ערים. יצוין, שהחותמת הישראלית הראשונה

ה אירע	המקום	התאריך
זכור יום הזיכרון	ח' יט	8.5.67
	תל-אביב	25.4.68
"	ירושלים	25.4.68
"	ח' פ-ה	25.4.68
לחמי הגיטאות כ"ה למרד הגיטאות	לחמי הגיטאות כ"ה למרד הגיטאות	25.4.68
כ"י למרד הגיטאות	לחמי הגיטאות כ"י למרד הגיטאות	15.4.69
25	לשרור ברגן בלון	15.4.70
עצרת זכרון	3.5.70	
ב' ח' למרד הגיטאות	22.4.71	
המוניין הגיטאות המודיאן	לחמי הגיטאות המודיאן	5.10.71
ב"ט למרד הגיטאות	לחמי הגיטאות ב"ט למרד הגיטאות	11.4.72
30	לחמי הגיטאות ל"א למרד הגיטאות	29.4.73
לודר שבתת פעיל אנטדרטדים	לחמי הגיטאות ל"ב שחדר למרד	26.2.74
30	לחמי הגיטאות ל"ב שחדר ברגן בלון	8.4.75
יום השואה והגבורה	לחמי הגיטאות ל"ב שחדר למרד	27.4.75
יום השואה וסתייר מחנות	לחמי הגיטאות ל"ד שנה למרד	27.4.76
40	לחמי הגיטאות ל"ה לשרור בגדולה	9.11.78
נכ"ס עולמי של פרטיזנים ואסירים	נכ"ס עולמי של פרטיזנים ואסירים מחנות יום השואה	9.11.78
חדרי אמות העולם	לחמי הגיטאות - 79	
35	תל-אביב	13.2.79
עצרת זכרון	לחמי גיטאות תל-אביב	30.1.80
פחים המזואן לדואר השואה	לחמי גיטאות תל-אביב	3.4.80
35	גבעת חיימן	3.4.80
לשרור מומנו	לחמי גיטאות גבעת חיימן	1.5.80
35	לשרור טריזין	18.1.81
39	מנוש הובען ע"ש קווצ'אך	15.6.81
40	לחמי הגיטאות מפגש עולמי של ביצורי השואה	20.4.82
	לחמי הגיטאות נס עולמי של ביצורי השואה	10.4.83
	נכ"ס לחמי ההגנהות במלח"ע השנה	1.10.83
	לחמי הגיטאות זכרון לשואה	9.4.84
	לחמי הגיטאות זכרון לשואה	18.4.85
	לחמי הגיטאות זכרון לשואה	6.5.86

ה אירע	המקום	התאריך
יום השואה ומרד הגיטאות	יד מרדכי	3.5.51
יום הזיכון	ירושלים	6.4.52
עליהם גיטאות	לחמי גיטאות	12.4.53
לזכר מרד גיז'ה וארשה	ח' י-יפו	7.4.54
רשות כורברן נdry ושם	ח' י-יפו	12.10.55
" "	ירושלים	12.10.55
" "	תל-אביב	2.10.55
עצרת זכרון למרד	לחמי גיטאות	17.4.58
תערודת המרד	תל-אביב	14.12.58
יום הזיכון לשואה	חיפה *	5.5.59
יום הזיכון לשואה	ירושלים *	5.5.59
תל-אביב *	ירושלים *	5.5.59
אקסטוזוס - הסיטה בישראל	ירושלים	20.5.60
(קלק'ל) עיר קורושים	הור דודאר	13.6.60
נקודות דואר	הור עין	18.9.60
זכור יום הזיכון	ירושלים *	13.4.61
תל-אביב *	תל-אביב *	13.4.61
חיפה *	חיפה *	13.4.61
ירושלים *	ירושלים *	1.5.62
" "	ת"א *	1.5.62
" "	חיפה *	1.5.62
" "	ירושלים *	21.4.63
" "	ת"א *	21.4.63
" "	חיפה *	21.4.63
לחמי גיטאות	לחמי גיטאות	21.4.63
" "	עליהם חמישה	21.4.63
" "	יד מרדכי	21.4.63
15 שנה לאירגון נבי המלחמה באנצט	תל-אביב	9.12.63
ירושלים	יד מרדכי *	1.4.64
יום הזיכון	ח-אביב *	29.4.65
" "	ח' י-יפו *	29.4.65
" "	תל-אביב	21.4.65
(טיעות במאירין לעז)	תל-אביב	13.7.65
נכ"ס עולמי של ביצורי ברגן בלון	לחמי גיטאות זכרון לשואה	29.4.65
לחמי גיטאות זכרון לשואה	לחמי גיטאות זכרון לשואה	17.4.66
עצרת זכרון למרד	לחמי גיטאות זכרון לשואה	7.5.67

* חותמות תעומלה
** חותמת בכיר הדואר במשפט אייכמן

תערוכת ידידות ישראל-צ'רפת

בפאריס תתקיים בשנה הבאה תערוכת בולים דגל אומית - ישראל-צ'רפת, שתאורגן על ידי אגודות אספני הבולים שם "אמיקל פיטליק פרנס-ישראל". נשיא האגודה, רפי ליבנת, עומד בראש המפעל. התערוכה תתקיים בין ה- 25 במאאי עד 20 ביוני, 1987, במוזיאון הדואר של פאריס ותוקדש לבתי הדואר הצרפתיים בבנין ולבולאות הדישראליות. פרטים אצל נציג התערוכה בארץ, קלמן בראלן, ת.ד. 45431 חיפה.

יריד בין-לאומי באסן

בעיר אסן שבגרמניה המערבית התקיים החודש יריד בולייני בינלאומי וישראל הייתה מוצגת בו על ידי דוכן השירות הבולאי. מספר מדינות הקדישו לתערוכת וליריד, חותמות מיוחדות וישראל הנפיקה גלויזיצ'רנון מיוחדת בעבר. (היריד היה בין ה-10 ל-13 באפריל).

ישראל הזמנתה לקוריאה

התאחדות בולאי ישראל הזמנתה רשמית להשתתף בתערוכת בולים תימנית בנושא ספורט בקוריאה. במקביל תתקיים תערוכת ספרות בולאית ביוון וגם לשם הזמנתה לישראל.

התערוכה בקוריאה תיקרא "ספורטאסיאנה '86". טרם הוחלט על מקום השתתפותם של אספני ישראל בתערוכה בקוריאה.

תערoga ישראליות בספרד

לקשת המכבדים מטולדו בספרד, לארגן במקום התערוכה ספרדית-ישראלית שהובירה למנוחה השירות הבולאי ע"י שגרירונו במדריד, סוכם, על פי העצת א. חרמוני, לנעת באחדה לטולדו ולבקש פרטים.

שופטים ותלמידים

להזמנת האחראי לענייני שיפוט ב.פ.ו.פ. למנות שופטים מהתלמידים לתערוכות הבינלאומיות שתתקיימה בשנת 1987 הובחר כי רק מועמד אחד, הח'ה. סינק עונחה לקרייטרונים שבתוכה כעת. הוחלט לומן בקרוב ישיבת ועדת שופטים שתתפלט במגוון שופטים לתערוכה הלואמית "בתגיה".⁸⁶

חותמות זכרון
ל"אמריפקס '86"

תערוכת הבולים העולמית "אמריפקס '86" היא הגדולה ביותר שהיתה אי פעם בעולם וזאת כיה לארה"ב. לבסוף התערכו מנפיקים האמריקאים שלושה גליון בותיז'יכרנון עם בולי דיוון של כל הנשיינים שאינם בחיים. עתה נמסר על הטבעת 11 חותמות זיכרונות מיוחדות ב-11 ימי התערור כה. כל יום מוקדש לנושא אחר שיונצח בחותמת:

22.5.86 – יום הנשיינים (יום פתיחת התערוכה);

23.5.86 – יום שירות הדואר;

24.5.86 – יום הבולאות המאורגנת;

25.5.86 – יום סיפורות בולאיית;

26.5.86 – יום "הדוראר לעם";

27.5.86 – יום סוחרי הבולים;

28.5.86 – יום אספנות תימנית;

29.5.86 – יום האספן;

30.5.86 – יום הנוער;

31.5.86 – יום המציגים;

2.6.86 – יום השלום הבינלאומי;

נוסף לאלה יונפקו בתערוכה מספר כלילי דואר (איגרות וגליות) וכמוון הרבה מאי פריטים יונפקו על ידי בית דואר צרים, נול ישראל.

יעקב שבתאי
W.P.C.
סגן נשיא

כניציג התאחדות בולאי ישראל בתערוכת "אמריפקס '86" נקבע מר יעקב W.P.C. שבתאי המשמש גם סגן נשיא הד"ה האיגוד העולמי של בולאי ישראל וארכ. הקודש).

תערוכת בולים לאומית ”נתניה 86“

”נתניה 86“ מתקיים בחוזם סוכות בין ה-19-24 באוקטובר 1986 בהיכל הספורט החדש של בית"ס ע"ש ברגורין, ברוח זמרשתין נתניה ”נתניה 86“ היא תערוכה לאומית בהיקף של כ-500 מטרים צוגה, בחסות התאחדות בולאי ישראל.

המפגירות בתערוכה תהיה בגודל 9x18 ס"מ, מתאימות לסדרור של 16 דפי אלבום בגודל עד 24x30 ס"מ, מספר מסגרות המקסימלי הוא: 10 למבראים ו-5 לנוער.

מספר האוספים המירבי לאוסף הוא שלושה. שהינו חבר רשום באחת העמותות הבולאיות בישראל, או במקירם מיזחדים למי שיקבל אישור על כר מהנלה התערוכה.

וopsisי ההרשמה הם חיבטים להגעה לידי הוועדה המארגנת עד 20 במאיש גז.

במסגרת התערוכה יתקיימו אירועים שונים. דפי המזגנים חייבים להיות מוגנים בעטיפה פלטטיבית שקופה.

השיפוט בתערוכה עשוי על ידי חבר שופטים בהתאם לתקנון של פ.ל.פ. החלטות השופטים הן סופיות. לרשות חבר השופטים יועמדו פרסים לצורת מדליות במקובל וגם פרסים מיוחדים.

הគומיים לערוכה הם:

ויליאס לאון - כללי

מ. סונדק - ירושלים

פלוייץ - תל אביב

ל. קלין - אשדוד

א. לין - ירושלים

א. זכאי - באר שבע והדרות

מ. כהן - חיפה

ד. אלטמן - עפולה

עمر סימון - נצרת עילית

צ. שממוני - ארץ הקודש

התערוכה תכלול את האגפים הבאים:

א. אגף תחרות.

1. תצוגת השירות הבולאי

2. אגף הכבור

3. מוצגי שפטים

4. מזגנים מזומנים.

ב. אגף תחרות.

1. ארץישראל

2. אוספים קלסיים

3. אוספים נושאים (תימטיקה)

4. אוספים של נוער

ג. סיפורות, עיתונות, חומר עוזר.

הנהלת התערוכה דואגת לשימורה מלאה, וקפדנית ביותר על מבנה התערוכה והמוזגים, 24 שעות ימימה, במשך כל הזמן שהמוזגים ימצאו ברשותה, אולם הביטוח, יחול על המציגים. בעניין הביטוחים של המזגים מומלץ להתייעץ עם הנהלת התערוכה.

פסטיבל הבולים הראשון

בצינעה ואולי במעט חשאיות, נפתח הח ב-20.4.86 בירושלים תערוכת בולים מיוחדת במלינה - פסטיבל הבולים הראשון, בדברי המארגנים.

בצינעה, משום שהמדובר בתערוכה לא גדולה ומעט מזגנים. מה שלא כל כך מובן זה העדר הפירסום סביב התערוכה שగבל לא מעט בחשאיות.

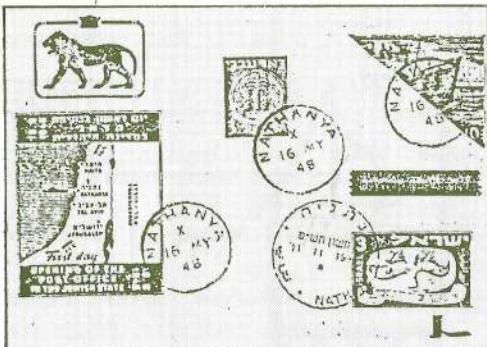
על קיום התערוכה נודע, לא רק לנו, ברגע האחרון, כי אם גם להתחדשות בולאי ישראל, שהיא לכל הדעות המוסד הבולאי המצרי במצרים שיכל לא רק לסייע ולתת חסות אלא אף לסייע. אבל כאמור, ככל נודע ברגע האחרון, פרט אליו לשורת הבולאי שדאג להזכיר לתערורי כה זו חותמת מיוחדת. המדובר ב”פסטלי בול הבולים הראשון“ שייערך בין ה-20 ל-28 באפריל 1986, באליאנס פרנסז - ירושלים” ברח' אגרון 8.

בתערוכה הציגו: מוזיאון הדואר הצרפתי, והשרות הבולאי שלנו.

האמנס בולים לחזויים בישראל

אריה בן ומרדי סונדק

מכtab שלא "הארץ" - הוחתום בחותמת המנדט ב-16 במאי ע"ג בול חזוי של קק"ל זומן רב אחרי זה בחותמת דואר ישראל - סתם שעשו. יערן מעטפת אלה הוא ר'ר סולנוק מנתניה.

ד"ר זמרי שלחו מכתבים עם בולים חזויים מכ-27 מקומות בישראל, לעיתים מכתבים ושומים ובקופה של כמה שנים, כך שהפריטום בעותני חוויל על שימוש בבולים הנ"ל בתקופה שבין 28 באפריל ל-15 במאי (תקופת "תווחו ובוהו") אינו מדויק כלל וכלל. הוא פשט ניצל תמייניהם של פקידים בלי-DDIUT ששלוטנות הדואר, כמו כן, והעביר הרבה מכתבים בויריאציות שונות, לעתים מעניינות ואוטנטיות, שאכן הגיעו למוגנים. לא היה כאן יופי אלא הטעיה. הוא עצמו טען במשפט שלו: "לא אמר כי דואר ישראל מכר בולים חזויים, או שבעל כל מה צורך בהם. הוא רק טען על אמירותם המכובדים עם הבולים החזויים שאמנם "הלו" בדואר, וזהת אי אפשר היה להכחיש."

משרדי הדואר, אכן אישר שהმכתבים עברו בדרך התקינה, אלא שהשלטונות הטילו האחוריות על פקידים זוטרים ובלתי מנוסים. המכתבים, איפוא, "כשרים", אבל העשויים רמייה...

שאלת אמיתיותם של בולים חזויים במדינת ישראל ואולי אף לפני קום המדינה, מתעוררת מודיע פעם, כאשר מופיע. פה שם, מכתב ועליו בולים חזויים. לבאורה נראים הפריטים אוטנטיים, שכן בדרך כלל החותמות אמיתיות, גם תחילה בכל זאת המדובר במכתבים ובבולים חזויים, שבעשו ביומה פרטית, בלתי רשמייה.

התופעה מזכירה את האישה היהודיה שאללה את הרב במס התרנגולת שנפללה לשפכים כשרה. אמן כן, אמר הרב, אבל כודף ממנה ריח רע... אכן, פרשת הבולים החזויים, המיחוסת לד"ר זמרי אילון, היא תופעה שדחתה, אך עצם התופעה הדיא מלאכת רמייה(!).

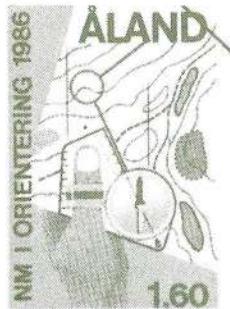
בשנות החמישים דיה בארץ משפט בולאי בעניין הבולים החזויים של ד"ר זמרי, לאחר שפירסם בכמה עתוני חוויל על כך שבישראל השתמשו, במשך שנים, בבולים חזויים.

נראה, שד"ר זמרי הצלח להפייע מסטר ניכר של מכתבים עם בולים חזויים, בארץ וב בחו"ל, במכתבים אוטנטיים, ואולי אף בכספי מלא, אך כאמור, זו מלאכת רמייה כפולה - אחת, בעצם עשיית המכתבים והשנייה בהפצתם כמכתבים אוטנטיים.

באותו משפט בתל אביב הוכח, בסיווע עדים וקספרטים, שהמכתבים עברו אמנים, את המيون בדואר והוחתמו בחוזק, אך דואר ישראל מעולם לא מכר בולים חזויים, ולא קבע תעריפים שהיבנו חזית בולים.

יזוגת מכתב שנשלחה מעוטלה לחיפה
והוחתום בשבי המקומות.

אולנד (Åland) מנפיקה בולי דואר

מאת אברטרי ד' שרמן

ב- 1 במרץ 1984 ראו אור הבולים הראשונים של אולנד (Åland) – קבוצה של 6554 איים בעלי שטח כולל של לא יותר מ- 1481 קמ"ר ואוכלוסייה של כ- 23000 נפש.

אולנד שוכנת בין שוודיה לפלנלנד. במרכז הדרך בין סטוקהולם לעיר אבו היבניאת. האיים שייכים מאז שנת 1922 לפינלנד. לאחר מאבקים מזוינים רבים סביר השליטה עליהם בין שוודיה לשכנתה ממזרח לים הבלטי. הדת הנוצרית הגיעה אליהם במאה ה- 12 באמצעות מסיונרים שוודים. בראשית המאה ה- 18 (1714), נכבשה לזמן קצר ע"י הצאר הרוסי פטר הגדול (מייסדה של לנינגרד, הלא היא פטרסטורוג) והוא נחשב ל'פותח החלון' של רוסיה למערב. זמן קצר לאחר מכן נכבשה בידי דנמרק. ב- 1809 נאלצה שוודיה לותר עליהם יחד עם כל שטחה של פינלנד, למען רוסיה הצארית. בשנת מהפכת אוקטובר הגדולה, 1917, הכריזה פינלנד על עצמאותה, כולל איי אולנד. הוושבי האיים, לעומת זאת, דרשו עוד באותה שנה את צירופם לשוודיה. בראשית 1918 איליצה משלחת של ספינות– מלכמת שוודיות את הכוחות הפיניים והרוסיים – סובייטים לפנות את האיים. אך הרשונים נסוגו במהרה לאחר הגעת כוחות גרמניים לאוזור, שהשו לעזורה של פינלנד. ב- 6 באפריל 1922 החליט חבר-הלאומים על צירוף האיים לפינלנד, אך העבק שלהם אוטונומיה מלאה. ב- 1976 אישר הפרלמנט בלטינקי זכויות יתר נספות למיניהם עצמיים באולנד. השפה הרשמית באיים היא שוודית.

ב- 5.2.1982 פירסם דואר פינלנד דקרט (מס. 113/82), המאשר לאיי-אולנד הנפקת בולים נשלחים. זו הוכרה גם ע"י איגוד הדואר העולמי (UPU).

ב- 1.3.1984 הופיעו, כאמור, הבולים הראשונים: 6 בולים מן המניין ובול זכרון אחד. הדואר אחראי להדפסתם ולמדיביות – ההנפקה, אשר תוהיה שמרנית.

שלושה מתוך ששת הבולים בערכיהם של 0.50, 0.20 ו- 0.10 מארקים פיניים (כיוון מציגים כמחצית מארק גרמני) מציינים ספינה-דייגים אפיינית לאיים. על הבול בערך 1.40 מ"פ, המתאים לתעריף משלה מכתב רגיל בין האיים (הבולים כולם נועדו רק למשוחים כאלה, אך מותר לצרף, לפחות, החזרה, בולים פיניים – כללים), מופיע הדגל הלאומי של אולנד, הבוהג מ- 1954 (כחול, עם צלב אדום – צחוב). הבול בערך 3.00 מ"פ מראה מפה של האיים ובתקנה את מפת סקנדינביה, עליה מסומן מקום.

בבול בערך הוגבה ביחס ל- 10.00 מ"פ, מופיע ברקע חותם – האיים מן המאה ה- 13 (Olaf, ועליו תמונה מגנים הקדושים אולאף (Olaf) אשר בו מבטים לראות את ה'שווים' למבוקע העצמי המוקוני.

הבול בערך 2 מ"פ מציג את הכלמל המערבי של בירת האיים מריהHAMM (Mariehamn) ובו ספינות אחדות במרחקים שונים. רמז לעיסוקם העיקרי של תושביהם.

שירות דואר היה קיים באולנד, כבר מתרוך, עוד מ- 1636 לפחות, עת היו האיכרים חביבים לטפוקו. החל ב- 1837 קיימה דאוניה "הנטון מנשייק" שירות כזה. מ- 1856 נעשה שימוש בבולי נסיכות – פינלנד בחלוקת מן הקיסרות הגרמנית ומו- 1917 בבולי רפובליקת פינלנד (סואומיו).

"פינלנד 88" בהלטינקי

תערוכת הבולים העולמית "פינלנד 88" התקיימה ב- 1988 בהלטינקי. הוועד הפועל של התאחדות בולאי ישראל בחר בעוד אל ובר כקומיסר לתערוכה זו.

הרמב"ם - גם בפראגואה ובבוליביה

רומי הרמב"ם הופיעו, כאמור, בישראל, ספרד, אנטיגואה וברבודה, גיניאה, דומיניקה, גרנדה, פראגואה וגרנדינס, ליסוטו, סיירה לאונגה, פראגואה ובוליביה. גילונות זכרון הופיעו בשתי הארכוניות, גיניאה ובאנטיגואה.

סdom ועמורה ושבט האלי

בשפע בעלי השבט האלי שהופיע זה עתה מצאנו, בין השאר, אחד עם נושא תונ'י' שייעניין את אספנינו במיוחד: גרנדה הקדישה בול עם תמונה בשם סdom ועמורה.

ירושלים בחותמת צרפתייה

בפריס החטבעה חותמת מות זכרון מילודית לכבוד המפעל התרבותי של "אליאנס פרנסז" שפעל במקביל גם בישראל. החותמת הושתבה ב-6.1.86. החותמה דומה החטבעה בירושלים ב-20.4.86.

לא זהה צריך להיותنبي גודל כדי לנבא שר逝מת הבולים לזכרו של הרמב"ם איננה סופית. אכן מספר המדינות שהשתתפו עדכה במבצע בול רמב"ם הגיע עתה ל-11, בתוכן פראגואה ובוליביה.

הראשונה דתיה ישראל, שעוד ב-1953 הנפקה בול מיוחד לרמב"ם. ב-1967 הנפקה ספרד בול דומה והשנה, כ-18 שנה אחרי הבול היישורי הראשון הנפקו עוד תשע מדינות בולים וgilonot זכרון לרמב"ם.

שני הפריטים האחרונים הם, כאמור, של פראגואה ובוליביה, שהודיעו על הנפקה חגיגית של גילונות-זכרון במחודשת מוגבלת.

פראגואה, למשל, הודיעה על הנפקת חמשת אלפים גילונות בלבד. בהתחשב שהగליון ייאסף לא רק עלידי אספרני "יזואיקה" כי אם גם עלידי אספרני ברואה בבולים, חיל ופראגואה כמדינה, כי אז זו מהודורה קטנה למדי, שספק אם מספיק לשלוות סוג האספרנים. בול רמב"ם בגילוין של פראגואה מופיע על רקע חללית האלי וזה כמובן משייך אותו לנשוא המבוקש השנה במילודיו.

בגילוין הזיכרון של בוליביה מופיע הרמב"ם כתמונת מרכזית והבול שבגilioין מוקדש לדיווקנו של פרנץ טומז'ו (משורר ופילוסוף שנבחר כנשיא ב-1935, אך היפיכה צבאית מנעה ממנו להכנס לתפקידו. היה מבני אצולה אך לחם למען זכויות האינדיאנים המודוכאים).

850 Aniversario del Nacimiento de MAIMONIDES

Eisión Filatélico - Bolivia

Nació en 1250 en Túnez.

Falleció en 1290

en Fátima

באוסטריה - 100 שנים עשייה בישראל

נראה שהאוסטרים החלוקים ביחס לישראל וליוחדים, שכן בעד המשמעותם בתי אואה על ישראל, אנו עדים מדי פעמי לציוניים דוארים אואה דימים ייוטר.

ב' 18 במאرس 1986 הייתה בוינה תערוכת בולים מיוחדת ברגשא ישראל וציונות, ודואר אוסטריה הקדיש לה חותמת "ציונית" מיוחדת. בחותמת, במרכזו, מגן דוד הידוע של הצלב, השם ישראל בעברית והכחותה: "100" שנה לבנייתה המחרשת של ישראל, וינה - . 18-20.3.86

בולי פורים בק"ל

בול מיוחד מוקדש לפורים הופיע במפעול בולי קק"ל, שlid הלשכה הראשית בירושלים. הוא מראה את התמונה הידועה מן המגילה כשהמן מוביל את מרדכי רכב על סוס מלוכתי: "כבה צויר בידי אסף בר ג'רג'יו ז'ירנו עוצב בידי גדרון להרטס, מנהל מפעול הבולים.

ישעהו בוואתיקן

מקורי הוואתיקן ניתן לשולח דבריזוואר למינית ישראל זהה, ללא ספק, אחד מסימני ההכרה "ההיפקטו" במדינת ישראל. גם דואר רשמי מן הוואתיקן מגיע לישראל, כמו למשל מבקרים מן השירות הבולאי שם, שהוא משרד מלכתי.

דוואר הוואתיקן מנפיק ב' 14 באפריל סידרת בולים שהודשה ל' שנות שלום בין "לאומית" ובבה מוטיבים מן התנ"ך ומן הברית החדשה. יופיעו חמישה בולים - שניים עם פסוקים מספר ישעיהו, שניים עם פסוקי השליחים מתי ולקאס ואחד עם מובאה מדברי האפיפיור ג'ון פאולוס השני, מן ה' בינואר 1986.

הבול בערך נקוב של 50 לירותו נושא את הפסוק הידוע מישעיהו "לא ישא גוי חרב ולא ילמדו עדר מלחה" (ישעיהו ב, 4). הפסוק כבר הופיע בעבר בbold דואר, פileyו בברית המועצות. הבול השני בערך נקוב של 350 לירותו מזכיר את הפסוק 7 מישעיהו פרק ג' ב: "מה באו אל הארץ גזרי מבשר, משמע שלם, מבשר טוב, משמע יושעה". שני בולים נוספים נושאים בסידרה מזכירים מובאות מספר השלחחים לوكאס ומתי בברית החדשה. החמישי בסידרה מראה את ידי האפיפיור יוחנן פאולוס השני, משלחים יונת שלום ומובאה מדבריו של האפיפיור על ערך שלם בעולם כולם. הבולים צוירו בידי לוזיה ונג'לי והודפסו במחודורה של 650 אלף בול.

פרפר על שם רוטשילד

"רוטשילדיה יעקוביה ווקר" הוא שמו המודיעי המלא של פרפר נחמד שהופיע לא זמן בbold ארגנטינאי חדש במסגרת סיירה בת חמישה פרפרים. אין לנו פרטים על הסיבה שהפרפר המפורסם נקרא על שם הברון שלנו, אחד ממשפחות רוטשילד, על כלפניהם הכוונה לרוטשילד, הנדייב הידוע.

רב אורתודוקסי בארא"ב

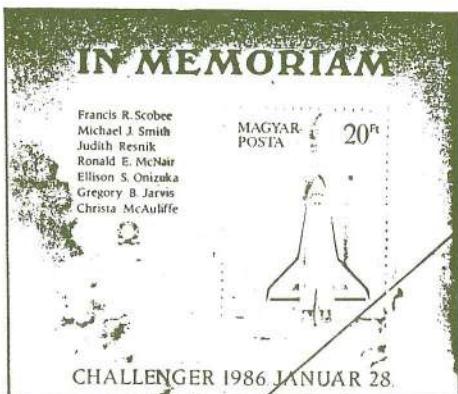
דיקנו של מנהיג האורתודוקסים בארכוז דבירת רול בברוד (1885-1940) מופיע על בול אמריקאי חדש. רול, יליד ליטא, ומו-1915 מנהלה של "ישיבת יצחק אלחנן", ייסד ב-1928 את ישיבת הקולג' שהכניתה לילמודים גם מדעים חילוניים, ובזאת סלך דרך למודרניזציה בזרם האורתודוקסי של יהדות ארא"ב.

ג'ודי רזניק בבל אסון צ'לנג'ר

האסון הכביד שפקד את ארא"ב עם התראסתויה של החללית צ'לנג'ר, יונצח קרוב לוודאי בשורה של פריטי דואר. דואר הונגריה הzdruן ביוטר והוציא גילוון זיכרון מיוחד עם תמונה האסון ושמות האסטרונאוטים האמריקאים. בין השמות מופיע כמובן שמה של האסטרונאוטית היהודיה הראשונה, ג'ודי רזניק, שהיתה בחללית בעת האסון ומיצאה את מותה יחד עם חבריה כל הוצאות.

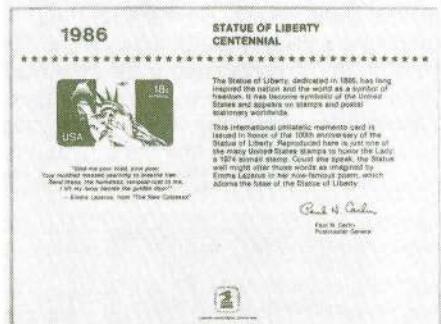
ג'ודי רזניק מופיעה גם בחותמת אמריקאית מיוחדת שהוטבעה כבר לפני חודש ב-22 בינואר והיתה אמורה להיות בשימוש עד ה-22 בפברואר.

אמה-לזרוס בגלויית-זיכרון

גלויית זיכרון מיוחדת מן הסוג שדוואר ארא"ב מנפיק להערכות בחו"ל, הופיעה לרגל מלאות 100 שנה לפסל החירות בניו יורק. בגלוייה החדששה של מנכ"ל הדואר, תעתק בול עם פזץ החירות ומובאה של המשוררת היהודייה אמה לזרוס. מתוך הסונטה "הענק החדש".

אמה לזרוס (1849-1887) הייתה משוררת אמריקאית יהודית והיתה עובדת סוציאלית בעיריית ניו יורק. בגיל 18 פירסמה את ספר השירים הראשון שלו וכישרונה הספרותי בא לביטוי ברומן "אלידה", המבוסס על חייו המשורר הגמני זהה. אמה לזרוס פעלה הרבה לחינוכם והשגת עבודה לרבים מפליטי רוסיה, יהודים שהיגרו לארא"ב ב-1882. שורות מן הסונטה שלה שהוקדשה לפסל החירות, מופיעות בסיס האנדרטה, שם נחרטו בשנת 1886: "קרבו אליו היגעים, המסכנים, כולכם המשתקקים לנשות חירות... שלחו אליו את חסרי הבית, ניצולי סער - אבי מורים האור ליד דלת החבב!..." זו האגדיה האמריקאית השלישית לתערוכות בירק לאומיות והיא מופצת החל מ-4 במרץ בתערוכת "סטמפקס '86" בלונדון.

הכפיר - באקוודור

לא בדקתי אם מציאותם של "כפירים" ישראליים באקוודור היא גליה או חסוויה, על כל פנים אקוודור הפליצה זה עתה בול זיכרון עם תמונה הכפיר 2, ליום ה-65 לחיל האויר שלו. מבחינת אספרני יודאיקה זהו בול עם יצירה יהודית ובתוור שכזה, מקומו באוסף "יהודאייה".

(צלום 2). מכתב זה לא עבר צנזורה ייחידית ונשלח ישירות לצנזור האזרחי (Base Censor) אשר דיה פותח את המכתב ומסנו בחותמת הצנזורה. החיליל, בעל המכתב, היה חותם על המעתפה הצהירה כי תוכן המכתב הוא רק בעניינו האישיים והמשפחתיים. הצנזור היה מתחשב בהצהרה כבל.

חיליל שרצה לשלוח כסף או תמננות הביתה והיה מעוניין להשתמש בדואר "רשות", היה עליו לרכוש מעטפה מיוחדת לדאר "רשות" אשר מחירה דיה 3 פנ' ולמסור את המכתב פתוח לקצין הדואר המרחב. באוסף שליל לא מצאתו שמכתבים באלה קיבלו חותמת הצנזורה. (צלום 3).

מעוניינים בחיליפין EXCHANGE WANTED

יעקב ב. מטל-אביב מעוניין במפות
על בולים.

לפנות בטל: 03-455979 או
0.3-457261

MR. D.S.K. HILL
WINDSOR HOUSE
289 ASHBY ROAD
SCUNTHORPE
SOUTH HUMBERSIDE
DN162AB

GREAT BRITAIN

FOLDVARI PETER
1071 BUDAPEST
Kottenbillev
41.1.11
HUNGARY

SUSANNE DU PLESSIS
BOX 2
SKUINSDRIF 2851
SOUTH AFRICA

ANRZEJ WEINERT
60-870 POZNAN 6
P.O.BOX 26
POLAND

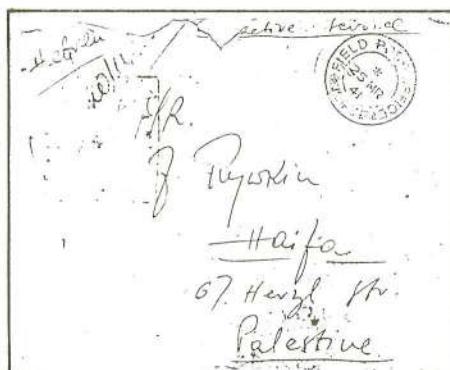
P.N. SIMMONS
27 HAIG Str.
CROYDON, VICTORIA
AUSTRALIA 3136

COSME MIGUEL CAMERINO
Santa Catalina 1567, 20°-p
(1437) Buenos Aires
ARGENTINA

מחברי חיילים מא"ר

מאת צבי ברסט

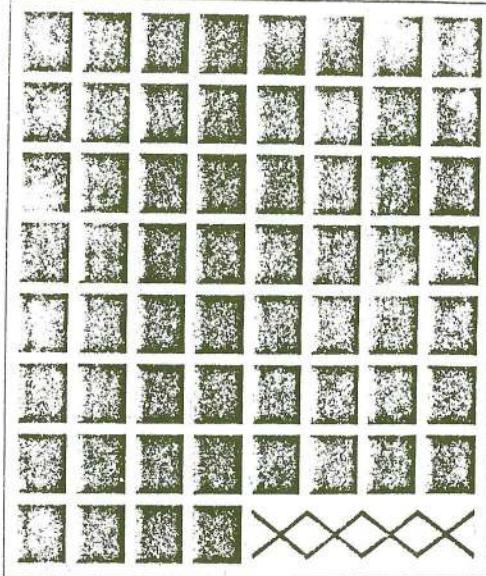
בכונשר למאמר בנושא זה בחוברת 1986/1-2, קיבלנו מספר מחברי שלות על אופן הכתיבה, הצנזורה וכו'. אנו מביאים כאן פרטים נוספים להשלמת התמונה: חיליל ששלח מכתב, יכול היה להשתמש במעטפה רגילה - עליו היה לרשום למעלה (On Active Service) O.A.S לרשום את השפה בה כתב ולמסור את המכתב למשרד הדחيدة

כל ייחודה היה קצין ממונה על הצנזורה, שהיה עליו לבדוק את תוכן המכתב ולהחותם את המעתפה בחותמת הצנזורה ולצוף כתימתו האישית של הצנזור. (צלום מס. 1).

חיללים שלא היו מעוניינים, שקצין ביחסותם יקרא את מכתביםיהם יכול להשתמש במעטפה מיוחדת (בעבע ירוש)

מייקום צלבוי "סט. אנדרו" מגילון

היות ו"הצלבים" לא היו בולים ולא נשאו כל ערך הם הושלכו, בדרך כלל, ע"י הקהלה. אולם עקב העובדה חלק מגילון הבוליםainen הינן מבוקשים מאוד ע"י האספנים. גם התווות עם הצלב, אפילו אם איבן קשורות לבולים, ערכן רב. כמו כן שובליטים הקשורים לצלב ומעטפות עם הפריטים הנ"ל הם בין הנדרירים והנמכרים שובליט אוסטריה הקלסית.

מעטפה מבוילת בבול 9 קרויזר עם צלב סט. אנדרו" שלם - פריט נדיר.

השובל הראשון – אוסטריה 1850

מאת י. צחור

השימוש בשובלים להטבר ולפרטומת נעשה בboldאות כבר במאה שעבריה – עשרות שנים לפני שהשובל הפך לחלק בלתי נפרד מגילון הבולים של הדואר הדישראלי.

בשנת 1893 הדפיס הדואר הבלגי בולים עליהם היו מוטräפים שובליטי הסבר. הדואר האיטלקי הדפיס בשנת 1924 בולים עם תווות פרטום. צ'כיה הדיפה שובליטים בשנת 1935 וישנן דוגמאות נספחות.

השובל הראשון, המהווה חלק מגילון הבולים ולא חלק מהשלדים, הודפס ע"י הדואר האוסטרי כבר בשנת 1850 בעת הוצאה הבולים הראשונה של מדינה זו. ייחידת המطبع האוסטרי הייתה הגולדן, שהתחולק ל-60 קרויזרים. הבולים האוסטריים הראשוניים הודפסו בגלגולות דואר של 8x8 – דודיענו 64 יחידות (כל גולדון – הדפסה דקה מורכב מ-4 גליונות – דואר לפניו ההפרדה). על מנת להקל על הספירה והחישובים הכספיים, לכל גולדון הדואר רק שישים בולים ואربעה מקומות בשורה תחתונה הושארו ויקים. במקומות בו הודפסו במקומות אלו אלכסונים מצולבים בצעב הבולים. הדבר מעשה על מנת למנוע שימוש בנייר עלידי זיפניים.

צלב זה נקרא צלב "סינט אנדרו" (St. Andrew's Cross) הודפס בזמנים 1850-4. בהוצאות מהירות יותר הודפס הצלב בנטיגיב עלי רקע בצעב הבולים.

הבולאים של שוויץ שוויים פחות

בקטלוגים החדשניים ניכרת ירידת משמעותית בהערכות של בולי שוויין וליבטנשטיין, שנחשבו שניים רבים ביציבים ביותר. אוסף של שוויז מ-1954 עד עכשווי, ירד ב- 12.5% (בלתייחסותם) וב- 3.5% (משומש).

סידרת "פאקס" המפורסמת מ-1954, קוטלגה בסביבות אלף דולר, הוללה בעשרות אחוזים (בלתייחסותה). ההזלות פקדו בעיקר את הבולים ששימשו נושא לספקולציה יתרה, בעוד, בעוד, בעוד, בעוד,

טוביים אפלו עלו עד כדי כ- 15 אחוז. אותו גורל נפל בחלקם של בולי ליבטנשטיין, שירדו עד כדי 5 אחוזים (הנדובר בהנפקות מאז 1945). חזקה היהת גם הנפילה של הצימדה המפורסמת לבסוף תערוכת הבולים הארץ מונת מ-1934, שעמדה כבר ברמה של 3000 דולר וירדה בכ- 15 אחוזים.

התחזית אומرت, שהגביה בולי שוויין וליבטנשטיין מ- 1960 ואילך, אין לצפות בזמן הקרוב לעליות כלשהן, מאחר שמספרים אשר הגיעו כמויות זורקים יותר עברשו לשוק מתחת לערך הנוכחי, למראות שמדובר בבולים שעודם תקפים לביזול. כמובן, שזו העונש על הספרות הפרועה בבולי שתי מדינות אלה בשנים

... 1978/81

(ש. שmag, ידיעות אחראנות)

קטלוג למעטפה זיכרון של המחלקה להנצחת החיליל

קטלוג מיוחד במינו וויצא דוף הופיע לא מכבר בארה"ב ומתייחס למעטפות של משרד הביטחון - המחלקה להנצחת החיליל. הכוונה למעטפות שהמחלקה להנצחת החיליל משגרת מדי שנה, ערב יום הזיכרון לחיליל צה"ל, לפחות חות השכלות שקיירין נפלו על תקומה המולדת והאגנתה.

המחלקה להנצחת החיליל מנפיקה מעטפות מיוחדות ומובילת אותן בובל זיכרון מיוחד שהשותה הבלתי מקיש ליום הזיכרון לחיליל צה"ל. לכל מעטפה מצורפת איגרת מירוחה עם דברי שר הביטחון באותו שנה ולפעמים מצורף ספר אקטואלי ורלוואנטי לאירוע הטראגי. עד כה הופיעו כ- 34 מעטפות כאלה, שהפכו להיות אוסף זיכרון מיוחד. משפחות השכל גדרה במרוצת השנים ומהדורות המעטפות של החנינים האחראנות גודלה מאד. המשפחות השכולות אסוטרת את המעטפות מתעני זיכרון והתייחדות עם יקיריהם ואולם במקביל יש קבוצה של אספניים שאספינים את המעטפות מתעני אסונות גריידי.

הקטלוג אלבום המיחיד שהופיע עתה בארה"ב יכול לשרת את שתי קבוצות אספני המעטפות, אבל יש להניח שירכשו אותן בעיקר הבודאים. האלבום בעל כריכה קשה ב- 3 ציריים כך שנitin יהיה להוציא דפים בשנים הראשונות. ככל מעטפה הווקשו מספר דפים של טקסט וצילום האיגרות המקוריות עם תרגום לאנגלית. הטקסט הרחב מתאר את מקום האירוע ולוקדש בול הזכרן. פרטים פילטליים למינעה כל דבר שאפשר היה לכתוב בנושא זה, לעיתדים שהשתמש בקטלוג זה מי שירצה יוכל להדביק בו את מירב המעטפות האלבום ויכל להבדיק בו את רע ויהיו בודאי אספניז שימצא עניין בו. בארה"ב מוכרים את האלבום בכ- 20 דולר ואילו בישראל הוא נמכר ("בולי לב" בלב דיזינגוף) בכ- 10 דולר בלבד - "מחווה לתושבי ישראל".

מעטפה זיכרון תשע"ג
כפי שעוצבה בידי
רוּבִּי יַעֲקֹב
שוכחה בפרס הראשון
בתחרות.
בפרס השני זכה
אריך מיזל
ובפרס השלישי
מוריס ארבל.
שרם את פרס
למחלקה להנצחת
החיליל.

טיסותיו החלוציות של אדמירל ריצ'רד בירד

מאת: עורדר אלישר

השיכת ל"תאוגות מטוסים". עם בירד היו עוד שלושה אנשים, ביניהם ברץ בלבד הנורבגי, שהתרנס אוח"כ בזוכות עצמו, אך איש מהם לא נפגע.

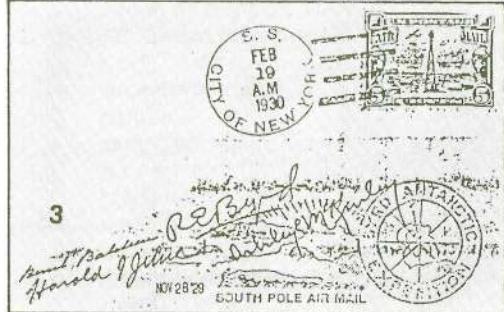
רצונו של אדמירל בירד להיות הראשון שיטס מעלה הקוטב הדרום, הביאו ליארגון משלחת מחקר שיצאה לקוטב הדרום בעזה ממשלחת ארה"ב בשנת 1929.

ב-28 בנובמבר 1929 הצליח בירד יחד עם הטיס הנורבגי בנט בלבד, שהזוכר לעיל, ובנוי אגשיים ווספים, לטוס במטוסם "פלוייד בנט" (שנקרא כך ע"ש הטיס שהטיסו לקוטב הצפוני) מעלה הקוטב הדרום (צילום 3).

מעטפות דואר שהוכנו לקרה טיסה זו זכו לחותמת מיוחדת מיוחزة אלא שפה יש להזיהיר את האספן מפני טעות אפרשית ולהגדיש כי: –
(א) אומנם הטיסת הייתה ביום 28/11/29, אך נושאota עליהן חותמת דואר של 19 בפברואר 1930.

(ב) בכללם (פרט ליזואן מן הכלל אחד הידוע) יש חותמת מיוחדת "דווראייר, הקוטב הדרומי" או "מטוס פלויד בנט".

(ג) על המעטפה ישנה חותמת נפרדת ומוחודה "נובמבר 28 1929" וחותמת אחד המשתת פימ בטיסת.

שנות העשרים והשלושים של המאה הנוכחית היו שנותיהם היפות (ולפעמים הטרגיות) של טיסות החלוציים אשר פתחו בתיבת עופה שונים ברחבי העולם.

משימה נכספת באוטם ימים הייתה הטיסת הראשונה לקוטב הצפוני.

בשעה שאמנדסון (הנורבגי הראשון שהצליח רגלו על הקוטב הדרומי), יחד עם האמריקאי אלסוטר וויאטליקי קומודור נוביליה, עסקו בטיסותם באפלין האיטלקי "נורג'" לקוטב הצפוני, הגיעו הם בשפייצברגן באדמירל בירד (באוטם ימים – עדין קומודור בירד) אשר עמד לטוס יחד עם פליידי בנט, לקוטב.

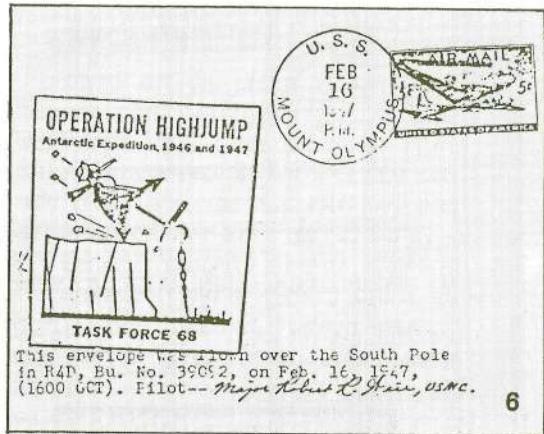
ב-9 במאי 1926 הגיעו בירד במטוסו לקוטב הצפוני והיה לאדם הראשון שטס מעליון. יומיים לאחר מכן הצליח גם האפלין "נורג'" לטוס מעליון בירד.

מעטפות מיוחדות, נושאota בול אמריקאי עם החותמת דואר של ניילסינד בשפייצברגן מיום 9/5/26 והוכנו לקרה טיסה זו באופן פרט ועדי' הבולאי הייעוד רוסלר ונושאota חתימתו של בירד או של הטיסת פליידי בנט. (ראה צילום 1).

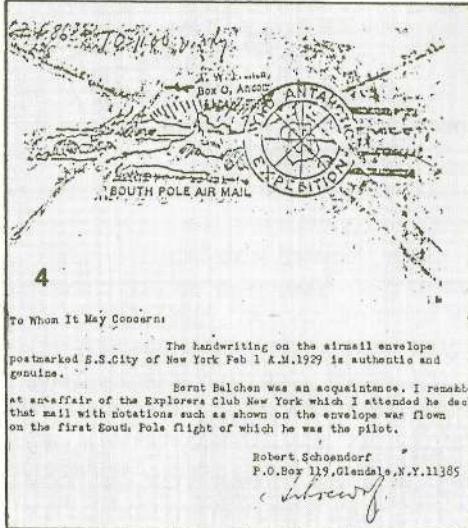
חרף הצלחותו ההיסטורית של צ'רלס לינדברג בחציית האוקיינוס האטלנטי בטיסת סולו ב-25 במאי 1927, המשיך בירד בהכנותיו לטיסת משלו שתזכה את האוקיינוס האטלנטי מארה"ב לצרפת.

ב-29 ביוני 1927, שנה לאחר טיסתו החלוצית לקוטב, חצה בירד את האוקיינוס במטוס "אמריקה" מניו יורק לפaris. למרכה הצער, באציג לנחות נחיתה אונס בים ליד חוף צרפת לאחר 42 שעות טיסה מהוסר דלק. הדואר, שבשא עמו במשך 24 שעות טיסת הצלחה, נמשה מהימים וקיבל חותמת דואר של העיר הצרפתית "ו-ר-ס-ו-ר-מְרַ" מיום 2 ביולי 1927. המעטפה הוז (צילום מס' 2) היא מעטפה מסחרית שלא הוכנה לצורכי אספָן (ולכן ערכה רב יותר) ונחשבת כמעטפה

This envelope was flown over the South Pole in R4D, Bu. No. 39062, on Feb. 16, 1947, (1600 GCT). Pilot--Major Robert L. Haas, USMC.

6

To Whom It May Concerns

The handwriting on the airmail envelope postmarked U.S. City of New York Feb 1 A.M. 1947 is authentic and genuine.

Bernie Balchen was an acquaintance. I remember at an affair of the Explorers Club New York which I attended he declared that mail with notations such as shown on the envelope was flown on the first South Pole flight of which he was the pilot.

Robert Schoendorf
P.O.Box 119, Glendale, N.Y. 11385

Schoendorf

ב"מצע קפיצה לגובה", של צי ארה"ב, בשלה שוב משלחת גדרה בראשותו של בירד לקוטב הדורי. בפברואר 1947 בוצעה הטיסה בראשו - יחד עם עוד עוזר חמישה אנשי צוות ומעטפת-ידואר מיחודה לרגל המאווע וחזרתו בחותמתו המבצע נושא הערכה על ידי חן הוטס בטיסה החלזית זו. (צלום 6).

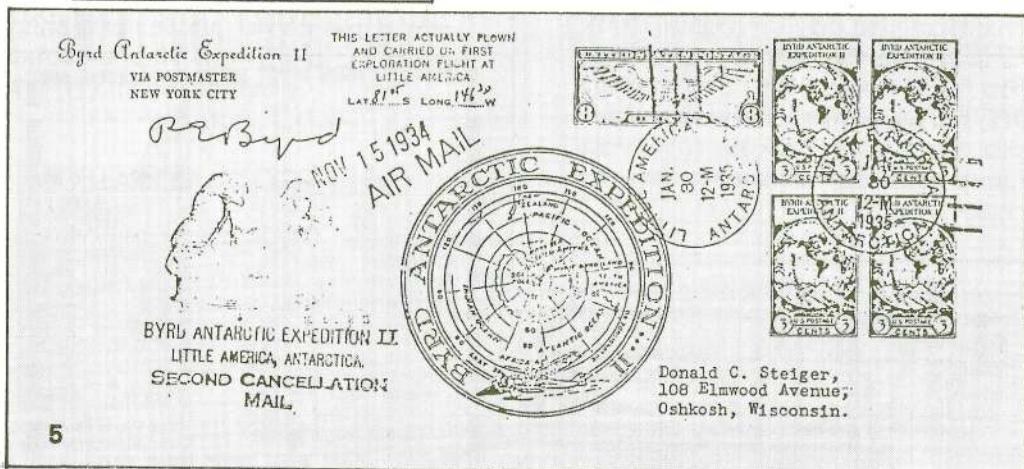
מקורות:

1. קטלוג האגודה לדואר אויר של אמריקה, כרך 1.
2. דוחיהן של האגודה האמריקאית לפילטליה של הקוטב, כרך 23 דף 186 וככר 24 דף 138.
3. יהון האגודה לדואר אויר של אמריקה מאוגוסט 1935 ופברואר 1947.

בכל איי קווקולים למלאכה בת ה-60

drogma لمעטפה של א היה בטיסה האמוריה, חוף הים ממלאת אחריו הכללים הנ"ל (למעט הכלל הראשון) היא צילום מס' 4, שהותמת הדואר שלה הייתה 28/11/29 ולכן לא השתתפה בטיסה. יש לציין שמעטפה זו נמכרה שם אישור של בולאיידודו מראה"ב (נפטר לא מזמן) בסבב שנדרוך המשאר את האוטנטיות שלה ושהתברר כי להדר"ס, ואומנם כך היה המנוח בפני כותב שורת אללו לאחר מכן. בטיסתו הנ"ל בכיה בירד היה אחד הראים שעון שטס מעל שני הקטבים. לאחר אריגן בהצלחה משלחת לקוטב הדוריוני בשנת 1934, בה בוצעו טיסות מחקר שונות (צלום 5) בראשותו, הוסיף בירד לזר להצלחותיו היישג נסיך בשנת 1947. שוב טס לקוטב הדורי וכך היה לאדם הראשון שטס מעל קווקול זה שתי פעמיות.

בול ללא עירין גם בפורטוגל

בשל מכת האינפלציה שפקדה גם את פורטוגל, מצאו שם לנכון לחוקות אותנו בהנפקת בולים מיוחדים ללא עיריך נקוב. שימושו כבולים בתעריף האקטואלי. ערכו של הבול המיעוד שמשווה, כמו אצלו, לשלוח דואר בפנים הארץ בלבד.

אישים שנולו בחלוקת – בגרמניה

ברלין המערבית הונפק בול בערך של 80 פפנגי עם דיוקנו של המלחין וילhelm פורטונגאר (1854–1886), במלאות 100 שנה להולדתו. המלחין – לפי עדויות – שיתף פעולה עם הנאצים, בהיותו אחד מראשי המוסיקאים הגרמניים. יהודים הורחקו מתזמורות בחתן הוא ניצחה. לעומת זאת קיימות עדויות של בודדים, שהוא נתן מחסה ליהודים והסתיר אותם בפני הנאצים.

דמות אחרת הדיא של לודויג מיס ואן דה וואה (1869–1969) אדריכל מפורסם, שהתחמזה בהקמת ארמנונות. הנאצים הדיחו אותו, מתפרקיו כמנdal "באוהאו" בברלין, ייא לארכוזת הברית, היה מרצה בשיקAGO ושם מת. במלאות 100 שנה להולדתו, הנפקה ברלין המערבית בול בערך של 50 פפנגי, המציג את דיוקנו ובנין של הגלריה החדשה פרי תכנונו של רוהא.

ולט דיסני ברומניה

משמעות מה לא הונצח "מייקי מאוס" המערבי בболיל מורה אירופי, שאחרונה הוא היה במדינות רבות. היחידה שהצטרכה, לפחות שעה, למבצע בוליל ולט דיסני, היא רומניה, כנראה בשל סוכן הפירסום שלו, אחד מבני עמו באראה". בדורר רומניה הופיעו, איפואו, לראשונה (בולי מורה אירופה) בולים עם תМОנות מותוך היוצרים "שלישיית האחים" של האחים גרים וינקי בחצר המלך ארתור".

בולים למשחקי מקסיקו

שבע מדינות הוידיעו על הנפקת בולי דואר מיוחדים לכרתת משחקים מקסיקו 1986, וכן כנראה לא יהיה היחידות. גרנדה, גרנדה וגרנדיננס, ליטאנו, אוגנדה, סיירה לאונה, אנטיגואה וברבודה ודומינייקה. כל אחת ממדינות אלו הודיעה על הנפקה סידרה בת ארבעה בולים וגיילון זיכרון.

הבולים של גרנדה צוירו בידי ניל ואלדמן אס אן יתברר שהוא מבני עמו, כי אז יהדו בודאי אספננים שלא מבין אלו המתמקדים בספרט, שככללו את הבולים באספסיהם. כב"ל לבבי הבולים בדומינייקה, שצוירו בידי יואל איצקוביץ.

מחתבים

איי ב'ז באירוע?

"ישראליפיל '85" שהתקarium העברי בחותמתה של הד- 18 במאי 1985, חזר על עצמו ב- 19 במאי. כלומר, משום מה, מופיע פעמיים "ב'ז באירוע" בעוד שבתקarium הלווייש יש פעם אחת 18.5.85 ובפעם השנייה 19.5.85. היכן?

מ. פרצלן

אכן, אין זו טעות. כיוון לא פעולמים אצלו נסנפי דואר, במצואי שבת או חמ, אלא במרקמים יוצאי דופן, כמו למשל, בתערוכות בולים. הוחלט מטעמי מסורת, שהתקarium העברי בחותמת יתיחס ליום המחרת, שכן כתוב במקורות "ויהי ערב ויהי בוקר - יום אחד..." אם, למשל הד- 18.5.85 היה מוצ"ח, כי אז התקarium העברי שהצמ"ד אליו הוא כ"ח באירוע, שלמעשה הוא תאריך העברי של היום שלמחרת הד- 18 במאי. לפיכך מחר הד- 19 במאי בתאריך העברי של הד- 18 במאי ו록 ואחריו יקבל שוב השואה קלנדריית, דהיינו הד- 20 במאי - הד-ב'ז באירוע. תופעה זו הייתה גם בתערוכות הקודמות她们 היו בישראל.

המערכת

בולי כחול לבן

בגהנתה א. סגל

- לנו מבחר בולי ישראל וחו"ל
- מטבעות ושטרות יודאייה
- ארץ הקודש ותולדות הדואר
- ונושאים שונים.
- יעוז והדרכה ללא תשלום
- תבקר ולא מצטרע
- רחוב המלך ג'ורג' 6, תל-אביב
- טל. 281023

פרפראות

בול חמישה דולר באיי מארשל

באיי מארשל שבאוקינוס השקט, הופיעו ב- 7 במרס שני בולים בערכיהם של שניים וחמשה דולר, המשר לשידרה מן המניין. הבולים מראים את האי ביקיני, שנודע כמקום ניסויים גרעיניים בשנות ה- 40 וה- 50. האוכלוסייה המוגהה של האמריקאים נסתה שם. התושבים הביקיניים מבקשים לחזור לאי מולדתם ואולם המקום גדול להיות כשיר לחיה והשלטונות לא מתירים להם לחזור.

Republic of PALAU

Spinner Dolphin \$ 10

ברוטוביליקה של פלאו - 10 דולר(!)

הסלע האדום - בירדן

דורר ירדן, שאינבו מרבים בתארו
hbolim shel, meshom sheain lo keshir yisir
עלמו, הנפיק באחרונה סידרה חדשה וכבה
אתרי תיירות בממלכה ההאשמית, כולל
כאללה שבגדה-המערבית של הירדן. הבולים
החדשים מתארים את הסלע האדום,
מרחצאות רומיים ואת רבת-עמון.

בולי רימונו

מכירה ★ קניה ★ הערכה ★ הדרכה

מכור עוק של בולים מחול' וישראל
מכור מוחך של סדרות בעשרות שנות
סדרות מיוחדות לילדים ולכל הגילאים
שיניין 8 גבעתיים (ליד העירייה) טל' 322215
פתוח 8-19.00, 16.00-13.00 (בימים נ'-סנור).

ISRAEL HONOURED THE EL JAZZAR MOSQUE

'Id al-fitr the "Minor Feast", marks the end of the month of Ramadan, during which every Moslem is forbidden to eat, drink or smoke from sunrise to sunset. This fast, if undertaken with devotion, atones for the faster's sins and leads to forgiveness. Tradition has it that during Ramadan, the gates of Heaven are opened and the gates of Hell are closed and all the devils put in chains. 'Id al-fitr, the festival of the conclusion of the fast, on the eve of the first day of the month of Shawal, is proclaimed by the firing of cannons after a number of faithful witnesses have reported the sighting of the new moon. The festive celebrations go on for three days with house-to-house visits and the exchanging of gifts and blessings accompanied by hugs and kisses. The celebrants put on one or more items of new clothing.

(Continued from page 23)

Hebrew Union College-Jewish Institute of Religion is America's oldest institution of higher Jewish studies and one of the world's most distinguished.

In 1875, Rabbi Isaac Mayer Wise founded Hebrew Union College in Cincinnati as a seminary to train American rabbis. In 1922, Rabbi Stephen S. Wise established the Jewish Institute of Religion in New York as a center of Liberal Judaism. The two institutions merged in 1950.

Today, with campuses in Jerusalem and Los Angeles, as well as in Cincinnati and New York, Hebrew Union College has grown into a multi-faceted center of learning, encompassing schools of sacred music, communal service, education, archaeology, Judaic studies and a graduate studies programme for Christians as well as Jews preparing for careers as university and seminary professors. It is the intellectual foundation of Reform Judaism and a source of leadership for the Jewish community throughout the United States and the world.

The El Jazzar mosque in Akko, the largest and most beautiful Ottoman mosque in Israel, was designed and built in 1781 under the personal supervision of the Governor of Sidon, Jazzar Pasha, who made Akko his capital. In line with Turkish custom at that time, the open

space of the prayer-hall is in the shape of a cube capped by a round cupola. Close to the prayer-hall there towers a slender minaret which comes to a very fine pencil-like point, which adjacent to it is the room in which Ahmed el Jazzar and his son Suleiman lie buried.

לזכרו של אולוף פאלמה

בול מיוחד ובו דיזוגנו של ראש ממשלה שודיה שנרצח אולוף פאלמה הופיע ב-11.4.86 - פחות חודשים אחריו הרצת.

אם חשב מישחו שהבול השודי הווא סתם תמונה מודפסת על פיסת נייר, ולכון לא מפליליה מהירות הנפקתו, טוענה. בולו שודיה עשויים ברמה גבוהה של תיכנון, ציור והדפסה גםם ההנפקה האחת רוניה אינה מן הפשטות. הבול הופיע בקונטרסיטם בני 10 בולים - חמשה של 2.9 קראט ו-5 של 1.20 קראט. הקונטרס, בן עשרת הבולים, נמכר עם תוספת 5 קראט. הוא יעללה בס"ה 30 קראונות, כשההפרש שמעל הערך הנוכחי מוקדש לקרן זיכרון מיוחדת ע"ש פאלמה, שתוועד ל'הבנייה בין-לאומית ובינלאומית'.

FORTHCOMING ISSUES

Yeshiva University is an independent institution under Jewish auspices chartered by the State of New York. It is accredited by the Commission on Higher Education of the Middle State Association of Colleges and Schools and by specialized professional agencies. In addition to its extensive teaching programmes, the University maintains a network of affiliates, conducts a widespread programme of research and community services, issues publications and has a museum.

The 4th May 1986 saw the issue of the Souvenir Sheet for World Stamp Exhibition "Ameripex 86" and 3 new stamps for Jewish Institutes of Higher Learning in the U.S.A. Also 2 additional stamps: 1986 Memorial Day and "Id-Al-Fitr".

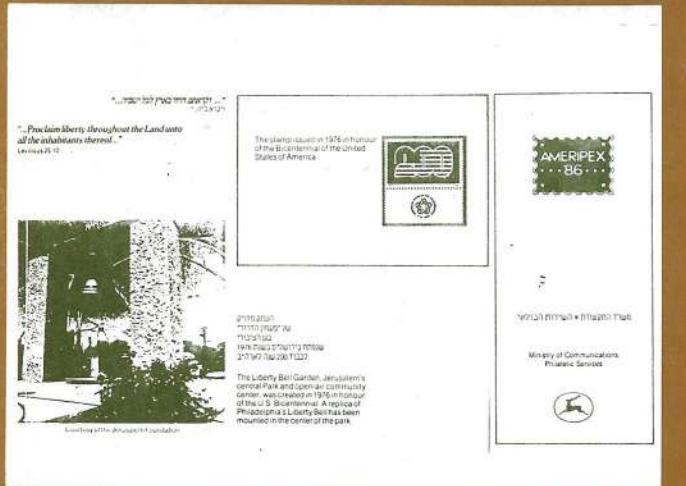
Yeshiva University is also committed to the love of learning for its own sake (known in Jewish tradition as Tora Lishma) and to teaching and research that stress an unceasing striving for excellence.

A third goal of the University is to serve the general and Jewish communities of the city, the nation and the world, by preparing well-trained professionals in several fields and providing resources for community service.

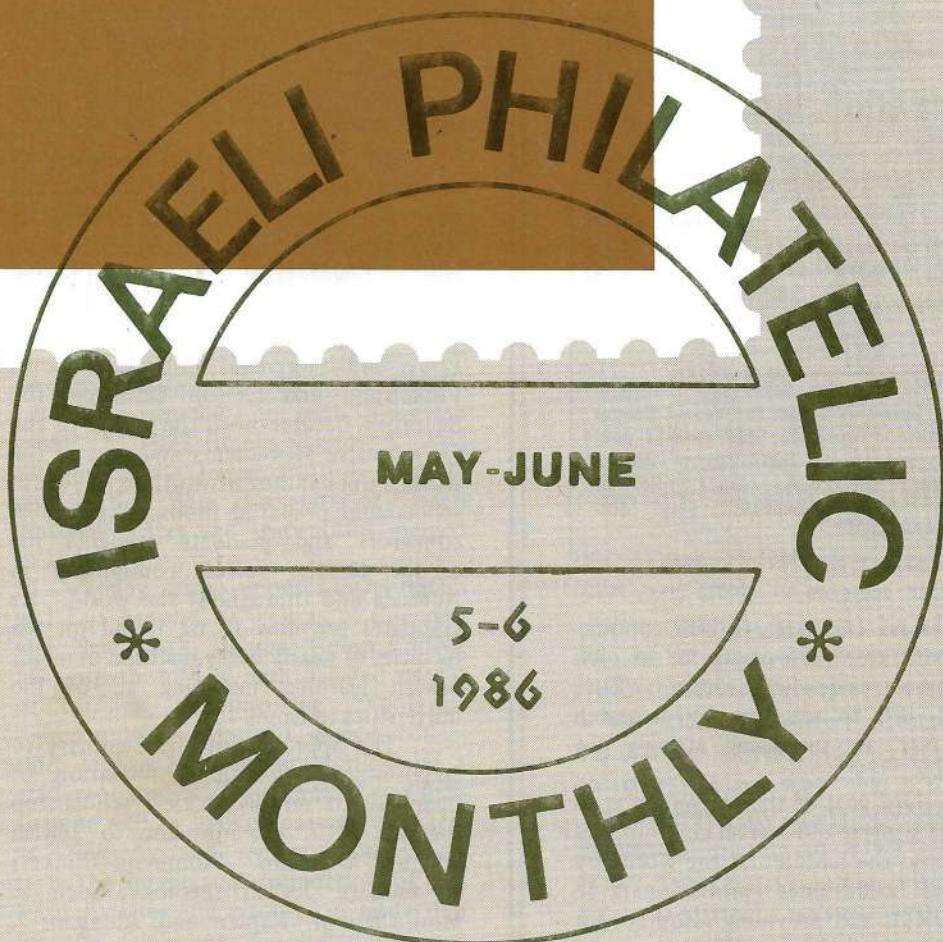
Yeshiva University traces its origins to Yeshiva Eitz Chaim, founded in 1886 on New York's Lower East Side. Ten years later the Rabbi Isaac Elchanan Theological Seminary was founded there and in 1915 the two schools merged under the name of the latter. Under the dynamic leadership of Dr. Bernard Revel, who served as president from 1915 until his death in 1940, the institution embarked on a plan of educational development and growth. In 1929 the institution moved to its present main center in Manhattan's Washington Heights. Liberal arts programs began with the establishment of Yeshiva College in 1928, and the first graduate curriculum (in Jewish studies) was introduced in 1935.

The Jewish Theology Seminary of America, now celebrating its centennial year, was originally founded in order to train rabbis for congregations which were true to Jewish tradition, yet open to the needs of a modern society. Under such reknowned scholars as Solomon Schechter Louis Ginzberg, Saul Lieberman, Louis Finkelstein and Gerson D. Chen, the Seminary became both the center of the Conservative Movements and one of the world's outstanding institutions of Jewish scholarship, preparing thousands of rabbis, educators and graduate students for service to the Jewish community in America and throughout the world. Its graduates are now to be found on the faculties of nearly every institution of major Jewish learning including all of the universities in Israel.

The approach of the Seminary to Judaism is a unique combination of openness to serious, critical scholarship together with commitment to Jewish law and tradition. Prominent thinkers in modern Jewish theology, such as Mordechai M. Kaplan and Abraham J. Heschel, served on its faculty.

גלויה מזכורת ישראליות לעתודת „אמריפקס '86“

הירחון הישראלי לבולאות